

radi pomanjkanja dobre gospodarske organizacije, koju nije tako lahko oživjeti.

Kažem istinu, da bi ja dao radinosti učitelja u gorišpomenutom smislu osobitu važnost, uprav radi pomanjkanja poljodjelskih zadruga, i nadam se da će u dodjeljivanju nagrada biti uzeta u dostojni obzir.

Nemogu ipak učiniti smanje a da ne naglasim, da bi bilo od potrebe, a da učitelji uzmognu podpuno odgovarati kao pučki nastavnici poljodjelstva, da točno i temeljito poznadu temeljne važnije poljodjelske poslove. U tu svrhu mislim da bi valjalo radikalno i krepko providiti; valjalo bi naime proučiti naukovnu osnovu učiteljskog zavoda, te ju preinačiti kad ova nebi odgovarala potrebama, koje treba uzeti u obzir, ako se hoće dobro poučavati u poljodjelstvu i teoretično i praktično, tako da bi se odpušteni pitomci, mogli nekom kompetencijom baviti na tom polju.

Na svaki način mislim, da bi bilo dobro ustanoviti kod poljodjelskog zavoda i pokušajne postaje poljodjelski tečaj za učitelje pučkih škola, koji bi trajao 3 do 5 sedmica a mogao bi se držati u rujnu.

Pri ovom tečaju morala bi se raspravljati pitanja osobite mjestne važnosti, neizključujući i poučavanje u biljevnoj patologiji, a dajući osobite važnosti vježbam i pokazivanjima na polju, u vinogradima, u voćnjacima, u pivnici, u staji, u sirarnici i u uljarnici u koliko se barem tiče poznavanja strojeva i t. d.

Pripuštanje tečaju moralo bi slijediti na temelju dotičnog oglasa, po kojem bi se raspisale i podpore, da se učiteljima olahkotí pohađanje.

Uzevši ovakove odredbe, biti će moguće strožije prosudjivati sposobnosti učitelja glede držanja predavanja i njihove djelatnosti u obće kao pučki poučavatelji poljodjelstva.

Mislim da bi bilo od potrebe odrediti, da svaki učitelj bude mogao primiti djelca o poljodjelstvu odnoseća se na one grane koje bi on htjeo poučavati, i jedan poljodjelski list, i druge publikacije koje bi se izdavale nastojanjem e. k. Namjesništva dalmatinskoga, Pokrajinskog poljodjelskog Vieća ili drugih ustanova, a da bude u stanju da znađe za svaki napredak u poljodjelstvu, i za sve ono što se na uhar istoga preduzimalje.

Kad bi se učitelji preparandije obskrbljivali zdravom poljodjelskom poukom toli teoretičnom koli praktičnom, kad bi kao stalni učitelji, u vršenju svoje važne zadaće, bili potaknuti i osokoljeni da vrše njihovo djelo u gorišpomenutom smislu na korist poljodjelstva, mislim da nebi učinili smanje, da se ne odazovu pozivu u što većem broju, i da budu revni apoštoli onog skromnog ali ekonomički važ-